
Meddelandeblad

Mottagare:
Fertilitetskliniker och huvudmän för biobanker

November 2008

Information om särskild prövning vid assisterad befruktning

Av uppgifter i media framgår att fertilitetskliniker har nekat par assisterad befruktning med egna ägg och egna spermier, med hänvisning till mannens hälsotillstånd.

På grund av de oklarheter som råder inom hälso- och sjukvården samt i nyhetsbevakningen beträffande dessa frågor finner Socialstyrelsen anledning att klargöra regelverket genom följande information.

Socialstyrelsen avser att återkomma med ytterligare information beträffande frysförvarade ägg och spermier i vävnadsinrättningar och biobanker.

Assisterad befruktning

Den läkare som har ansvar för utredningen av paret ska utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet bedöma om en assisterad befruktning bör äga rum. En patient ska ges sakkunnig och omsorgsfull hälso- och sjukvård som uppfyller dessa krav. Vården ska så långt möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten. Patienten ska visas omtanke och respekt.¹

Enligt 2 kap. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2002:13) om assisterad befruktning bör den barnlöshetsutredning som ligger till grund för en assisterad befruktning göras utifrån en helhetssyn på paret och dess situation. Paret bör erbjudas möjlighet till samtal med en yrkesutövare med beteendevetenskaplig kompetens. Dessutom ska en medicinsk bedömning göras av paret i enlighet med 3 kap. föreskrifterna. Paret ska vid denna bedömning bl.a. testas för vissa smittsamma sjukdomar. Barnlöshetsutredningen och den medicinska bedömningen gäller för alla par, oavsett om de ska använda sig av egna ägg och egna spermier eller om det är aktuellt med donerade ägg eller donerade spermier.

Särskild prövning vid assisterad befruktning avser par som ska ta emot donerade ägg eller donerade spermier

I lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. regleras när en särskild prövning ska göras inför en assisterad befruktning. Enligt 6 kap. 3 § respektive 7 kap. 5 § ska läkaren, om befruktning ska ske med donerade spermier eller med donerade ägg, pröva om det

¹ jfr 2 kap. 1 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område

med hänsyn till makarnas eller sambornas medicinska, psykologiska och sociala förhållanden är lämpligt att en befruktning äger rum. Assisterad befruktning får endast utföras om det kan antas att det blivande barnet kommer att växa upp under goda förhållanden. I 4 kap. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2002:13) om assisterad befruktning finns rekommendationer om innehållet i den särskilda prövningen. Vägras assisterad befruktning vid den särskilda prövningen får paret begära att Socialstyrelsen prövar frågan. Socialstyrelsens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.²

Utöver den grundläggande medicinska bedömningen finns i lagen således krav på en särskild prövning av par som ska ta emot donerade ägg eller donerade spermier. Den medicinska prövning som ska göras inom ramen för den särskilda prövningen bör innehålla en bedömning av parets möjlighet och förmåga att fungera som föräldrar under barnets hela uppväxt. Beträffande hänsyn till ålder i den särskilda prövningen bör maken, registrerade partnern eller sambon när assisterad befruktning genomförs, inte vara äldre än att han eller hon bedöms fullt ut kunna ta sitt föräldraansvar under ett barns hela uppväxt.

Det bör noteras att rekommendationerna om hälsotillstånd och ålder i 4 kap. SOSFS 2002:13 således inte gäller par som använder sig av egna ägg och egna spermier.

² Se 6 kap. 3 §, 7 kap. 5 § och 8 kap. 1 § lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.

**BEGRÄNSAD
EFTERSÄNDNING**

Vid definitiv eftersändning
återsänds försändelsen med
nya adressen på denna sida

Denna information (art nr 2008-126-79) kan laddas ner och beställas från Socialstyrelsens webbplats: www.socialstyrelsen.se/publicerat. Den kan även beställas från Socialstyrelsens kundtjänst, 120 88 Stockholm, fax 08-779 96 67.
